

Savonlinnan kaupungin edunvalvontamuistio hyvinvointialuetta koske- vasta lainsäädännöstä ja rahoituksesta

Sosiaali- ja terveysministeriö toimitti esitysluonnoksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoi-
men järjestämiseksi lainsäädännön arviointineuvostolle 14. lokakuuta 2020.

Hallitus viimeistelee lakiesityksen lopulliseen muotoonsa lainsäädännön arviointineuvoston palaut-
teen jälkeen. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2020. Kokonaisuuden
voimaantulo vaatii eduskunnan hyväksynnän.

Hallituksen esityksessä

**7.6 Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta
ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta** § 59:ssä säädettäisiin Lapin ja Etelä-Savon hyvin-
vointialueiden ympärivuorokautisesta yhteispäivystyksestä, jonka mukaan Lapin ja Etelä-Savon hyvin-
vointialueille on mahdollisuus terveydenhuoltolain 50 §:n 3 ja 4 momentista poiketen ylläpitää useam-
paa kuin yhtä ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystysyksikköä sairaaloidensa yhteydessä
vuoden 2032 loppuun saakka.

Esityksen mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueilla tulisi sijaitsemaan kaksi nykyistä keskussairaala.
Jotta hyvinvointialue voisi päättää terveydenhuoltolain säädöksistä poiketen ylläpitää kummassakin
sairaalassa ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystystä, tulee tästä säätää erikseen. Kahdesta
päivystyksestä aiheutuviin kustannuksiin ei esityksen mukaan maksettaisi kuitenkaan erilliskor-
vausta, vaan kustannukset tulisi kattaa hyvinvointialueen rahoituslain mukaisella yleiskatteellisella
rahoituksella.

Valtioneuvoston asetuksessa erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä
(582/2017) 7 § :ssä säädetään siitä, miten tietyt leikkaukset tulee koota ympärivuorokautista perus-
terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä ylläpitäviin sairaaloihin, ellei niitä muu-
toin ole keskitetty säädöksillä tai terveydenhuoltolain 43 §:ssä tarkoitetussa erikoissairaanhoidon jär-
jestämissopimuksessa. Tällaisia leikkauksia ovat mm. lonkan, polven ja olkapään tekonivelleikkaukset,
selkäkirurgia sekä syövän kirurginen leikkaushoito.

Ilman sairaalassa olevaa ympärivuorokautista yhteispäivystystä ei yllä mainittujen leikkausten toteut-
taminen olisi mahdollista Mikkelin tai Savonlinnan nykyisissä keskussairaaloissa. Lisäksi leikkaustoi-
minnan on kussakin sairaalassa täytettävä muualla säädöksissä asetetut vaatimukset, joita ovat mm.
mainitun työnjakoasetuksen 7 §:n mukaiset lukumäärävaatimukset.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

1. Lakipykälään kirjataan hyvinvointialueelle veloitteeksi ylläpitää Savonlinnan sairaalan asema
ympärivuorokautisena yhteispäivystyssairaalana sekä määräaika muutetaan toistaiseksi voi-
massaolevaksi. Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata palvelujen tasapuolinen saatavuus eri
puolilla maata. Savonlinnan ympärivuorokautisen yhteispäivystyssairaalalan turvaamisella taa-
taan tämän tavoitteen toteutuminen myös Itä-Savon alueen asukkaille. Itä-Savo on maantie-
teellisesti saariston rikkoma alue, jossa väestö asuu pitkien etäisyyksien päässä muista kuin
Savonlinnan keskussairaala. Lisäksi alueella on merkittävä vapaa-ajan asuntojen määrä ja
sitä kautta alueella asuu noin 20 000 vapaa-ajan asukasta, jotka ovat keskimäärin noin 3

kuukautta vapaa-ajan asunnoilla. Lisäksi alueella käy noin 600 000 matkailijaa vuodessa. Sairaallalla on myös erittäin suuri elinvoimavaikutus Savonlinnan talousalueelle. Kirjaus pitää saada velvoittamaan Etelä-Savon hyvinvointialue ylläpitämään kahta päivystävää sairaalaa.

2. Keskittämisasiasetusta lievennetään esimerkiksi niin, että järjestämissopimuksessa voidaan sopia keskittämisasiasetuksesta poikkeavista leikkaavista sairaaloista. Tällöin Savonlinnassa voidaan jatkaa tekonivelleikkauksia. Maan hallituksen linjaus luo nyt hyvän pohjan keskittämisasiasetuksen muuttamiselle, koska maan hallituksen tahtotila on, että Savonlinnassa on ympärivuorokautinen yhteispäivystyssairaala. Mikäli keskittämisasiasetusta ei lievennettäisi, veisi se tältä tavoitteelta pohjan pois.
3. Hyvinvointialueelle osoitetaan lisämääräraha kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystyssairaalan ylläpitämiseksi. Saaristoisuus huomioidaan sote-rahoituksessa tai Savonlinna nimetään saaristokunnaksi tai muulla tavalla osoitetaan lisärahoitusta maan hallituksen linjaaman kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystyssairaalan ylläpitämiseksi hyvinvointialueella. Sairastavuuskertoimia huomioidaan siten, että vanhimman väestön osalta tarvekertomia korotetaan. Sote-uudistuksen rahoituskokonaisuudella pyritään turvaamaan hyvinvointialueiden ja kuntien kyky järjestää jatkossakin laadukkaat ja yhdenvertaiset palvelut alueen väestölle.